

greitt úr hondum. Hann hefur eisini gjørt aðrar myndir, ið Listafelagið hefur staðið fyri at fáa til vega og sum prýða umhvørvind her á leið, sigur Helgi, og sigur hann, at hetta at friðka um umhvørvind við onkrum, so fólk kann fáa eitt gott upplivils, liggja hjarta hansara nær.

- Myndin til minnis um William skal standa niðan frá Niels Finsengotu. Byrðið ger okið klárt, og skal hetta kunna nýtast til ymisk tiltøk eisini, sigur Helgi Fossádal.

Liva ikki av breyði eina
Helgi Fossádal er ikki í iva um, at tað hefur alstóran týdning, at vit fara væl um mentanina.

- Vit liva ikki av breyði eina. Vit hava tørv fyri øðrum eisini, onkrum vøkrum at hyggja at og at hugsa um. List er kanska ikki altíð vøkur, men hon hefur týdning fyri øll, sigur Helgi, sum fegnast um, at skúlarnir gera nóg av at vitja Listasavnið, tí tað er í skúlanum og í heiminum, at ein skal vekja áhuga fyri listini og teimum ríku upplivils, sum listin kann geva.

- Tað hefur stóran týdning, at fólk hefur møguleika at síggja og uppliva

list. Eitt samfelag, sum ikki hefur ráð til sjúk, gomul og mentan, er eitt ógvuliga fátækt samfelag, heldur Helgi Fossádal.

Politikarar koma ikki á framsýningar

Landsins myndugleikar ætla at orða ein mentanar politikk. Hvussu er stóran hjá mentanini í løtuni?

- Tað er hugstoytt, at ein alt ov sjáldan, nærum ongantíð, sær politikarar til tær mongu framsýningar við bæði føroyskum og útlenskum listafólki, sum vit skipa fyri. Teir koma ikki, um teir verða bodnir við, sigur ein vónbrotin Helgi Fossádal.

- Tað hefur týdning at seta meira pening av til Skálan frammyr, so vit kunnu sýna meira fram. Ikki bert føroyska, men eisini útlenska list, sum vit eisini royna at gera so nóg, sum gjørligt við, tí ein skal eisini fáa íblástur uttanifrá, sigur Helgi Fossádal.

Í heyst kemur ein víðagitin listamaður til Føroya at sýna fram, hóast tað kostar almikið av peningi at stíla fyri slíkum. Talan er um K. Appel, sum er um 80 ára gamal, virkin og høgt í metum. Hann er úr Hollandi, men býr í USA.

Slíkar sýningar eru oft-

ast í samstarvi við søvn aðrastaðir. Hevði hetta ikki verið, so gjørdist ov kostnaðarmikið og so bar ikki til.

- Tilíkar framsýningar royna vit at hava eina ella tvær ferðir árliga, sigur Helgi Fossádal.

Mentan kostar

Helgi Fossádal metir, at tað hevði verið stórt framstig, um grunnar vóru, har søkjast kundir um pening til ymisk tiltøk.

- Í Danmark eru nógvir grunnar, sum vit kunnu søkja, men teir livga ofta bert donskum tiltøkum, men vit hava t.d. fingið nógvan pening úr Danmark til byggingina av Listaskálanum og eisini til keyp av list, sigur Helgi Fossádal.

Hann hefur tó skálkin aftanfyrir oyrað, og kann ikki bara sær at minna á, at onkur hefur sagt, at tá mentan varð yvirtikin í 1948, so var hon millum fyrstu málsoðini, tí eingin roknaði við, at tað fór at kosta nakað.

- Kanska er tað tí, at danir hava sæð, at føroyingar hava latið ov lítið til listina, teir hava tikið synd í okkum, at teir hava latið føroyskum listafólki ymisk legat. Høvundar hava fingið og onnur listafólk eisini, sigur Helgi Fossá-

dal, sum tó heldur, at danir hava roynt at latið vera við at blanda seg uppí, tí málsoðið er føroyskt, men Helgi leggur dent á, at júst tí er hetta ein uppgáva hjá føroyskum politikarum at taka sær betri av, enn higar til.

Helgi Fossádal fegnast tó um, at norðurlandskt samstarv riggar væl og nú ber ávokst.

- Vit fáa um stutta tíð møguleika at senda tvey

listafólk til onnur Norðurlond. Men vit skulu so fáa tvey hendaveg, men vit hava sera vánligar umstøður at bjóða, í mun til onnur lond. Vit hava ikki góð arbeiðshøli at bjóða teimum, so hetta mugu vit gera okkurt við, so vit eisini hava henda møguleika frammyr, sigur Helgi Fossádal.

Hann heldur, at føroyingar sum heild stuðla listini væl. Privat søvn eru ofta sera virðismikil og áhugin fyri ólavsokeframsýningini er stórur og tá eru tað nógvar privatfólk, ið keypa.

Helgi Fossádal heldur, at tað er logið, at tá al-

Standmyndin William Heinesen til minnis og heiðurs. Helgi Fossádal tók stíg til at lata standmyndina gera
Mynd: Theodor E. D. Olsen

mennir og privatir bygningar verða projekteraðir, so er ofta alt við - til minstú skrúvu, men listin, hon verður gloymd.

M.a. hetta eigur ein at hava í huga, tá mentanarpolitikkur skal orðast, heldur formaðurin í Listafelag Føroya, Helgi Fossádal.

Íkast til orðaskiftið um mentapolitikk

Hetta er sætta samrøðan í eini greinarøð um ein føroyskan mentapolitikk, ið landsstýrið í samgonguskjalinum hefur sett út í kortið skal orðast við stóði í mentunarálitinum frá 1996. Avmarkaður marknaður. Í samrøðum og greinum geva vit eitt íkast til orðaskiftið um ein framtíðar mentapolitikk. Komandi leygardag verður samrøða við Peter Turtshchaninoff, fráfarandi stjóra í Norðurlandahúsinum.

